

En primer pla, el cònsol major, Ventura Espot, seguit de les autoritats entrant a Casa Rossell.

Ordino recupera una part de la seva història amb Casa Rossell

Tema / pàgines 3-5

El cap de Govern inaugura el pati i el corral envoltat d'autoritats i veïns del poble

La reforma ha de continuar amb la restauració interior de l'edifici principal del conjunt arquitectònic

Viure Ordino / pàgines 14-15

Cal Fijat de Llorts comercialitza la carn de pollí des del mes de març amb la marca Poltrand

Entrevista / pàgines 12-13

Gemma Riba:
«Ordino Jardins d'Art actualitza el concurs de pintura i n'amplia la participació»

Sumari

pàgina 6

Veü ciutadana
Més a prop d'unificar els tràmits de l'Administració

pàgines 8-9

Medi ambient
El Parc de la vall de Sorteny estrena nova web

pàgina 10

Activitats
Èxit de la Trobada de Buners

pàgina 11

Equipaments socials
Es distribuïran mil exemplars de la nova guia d'activitats

pàgines 22-23

No et perdis...
11a Duatló
Ordino-Casamanya

pàgina 24

L'Ordino de...
Pere Bringué Pons

Editorial

Us presentem un nou número de l'*Ordino és viu*, en què es recullen les notícies més destacades que afecten la parròquia d'Ordino i els seus habitants. La inauguració del pati i el corral de Casa Rossell, que han quedat oberts per a ús públic, igual que els jardins, que només es tanquen a la nit, ens ha semblat prou rellevant per destacar-la en portada. Ordino recupera una part molt important de la seva història, i el patrimoni cultural de tot Andorra recupera l'esplendor d'un conjunt arquitectònic que des de feia anys reclamava una intervenció. Encara faltava la reforma definitiva de l'edifici principal que acollia la casa, i que es farà un cop decidit l'ús definitiu de l'immoble catalogat. De moment, però, estem satisfets amb la voluntat demostrada en aquesta primera inversió, de la qual ja podem gaudir tots els ordinencs.

Amb el canvi de guardes a final de l'estiu, ens preparem per rebre una nova tardor durant la qual Ordino acollirà diferents

propostes i activitats per continuar donant vida a la parròquia després de la intensitat de l'estiu. Un any més, a l'octubre tindrem un cartell musical de primeres figures gràcies al Festival Narciso Yepes, que torna a rebre el fill del mestre, Ignacio

Ordino recupera el pati i el corral de Casa Rossell per a ús públic

Yepes, per dirigir *L'amor brujo*. En el programa hi trobarem Els Pets, Noa i el pianista Joaquín Achúcarro, a més de la participació de l'ONCA i els solistes de la JONCA. Abans, però, durant el mes de setembre, acollim dos esdeveniments culturals que donen protagonisme a les arts visuals. L'Andorra Biennal d'Art (ALA) portarà al Principat una vintena d'artistes per treballar al voltant del paisatge de vuit països diferents, amb una nombrosa representació nacional i parroquial, amb els ordinencs Toni Cruz, Domènec Montané i Mònica Armengol. Les instal·lacions artístiques conviuran amb

algunes obres de caràcter permanent com l'*Estripagecs* de Pere Moles, una escultura en acer patinable que es col·locarà a la vall de Sorteny en el marc de la Biennal.

La temporada d'hivern es prepara amb il·lusió i forces renovades al camp de neu d'Ordino-Arcalís, on s'ha treballat de valent per preservar la identitat de l'estació. Enguany presentem una imatge renovada amb la intenció de captar i fidelitzar el nostre públic i atraure nous visitants. L'estratègia que va començar ara fa un any amb la incorporació d'un nou equip directiu, es consolida amb canvis visibles en la gestió i en el servei al client, en definitiva l'únic que ens preocupa.

Els usuaris es trobaran amb la remodelació dels tres restaurants principals, després que se'n repregui la gestió directa des de l'estació. Una altra novetat serà l'obertura d'una cafeteria amb terrassa al sector de l'Hortell. L'objectiu és oferir un producte de qualitat amb el millor servei possible per assolir

l'excel·lència turística i estar a l'altura de la qualitat de la neu. Amb aquesta vocació de servei i millora de les infraestructures que tenim a la parròquia, us presentem també la nova pàgina web del Parc natural de la vall de Sorteny, un altre espai únic que atrau milers de visitants cada any. L'actualització de la informació del parc es presenta d'una manera més clara i fàcil, i serà accessible i

adaptable a qualsevol plataforma mòbil. Les xifres de freqüentació del parc i els bons resultats obtinguts pel refugi borda de Sorteny ens confirmen el posicionament d'Ordino com una destinació turística d'alta muntanya que dóna valor al patrimoni natural. Les excursions i les visites guiades programades des de l'Oficina de Turisme han estat un dels productes més demanats aquest estiu.

Edita: Comú d'Ordino · Disseny, maquetació i redacció: Comú d'Ordino · Imatges: Comú d'Ordino · Correcció: Pites Roure
Dipòsit legal: AND 446-2009 · A/e: publicacions@ordino.ad

NOTA INFORMATIVA REFERENT AL CENS DE POBLACIÓ

EN APLICACIÓ DEL QUE PREVEU LA LLEI 9/2007 DEL CENS, US INFORMEM QUE S'ESTAN REVISANT LES DADES DEL CENS DE POBLACIÓ AMB L'OBJECTIU DE DEPURAR EL REGISTRE; PER AIXÒ CAL QUE VERIFIQUEU AL SERVEI DE TRÀMITS QUE HI CONSTEU INSCRITS CORRECTAMENT

HORARI:
DE DILLUNS A DIVENDRES DE 8 A 15 HORES

TEL. 878100 – COMU@ORDINO.AD

Tema

Govern i Comú inauguren el corral i l'hort de les Arnes de Casa Rossell convidant el poble

S'han destinat 318 mil euros a la reforma de l'exterior

El cap de Govern, Antoni Martí; la ministra de Cultura, Olga Gelabert; els cònsols d'Ordino, Ventura Esport i Consol Naudí, i el coordinador de Patrimoni Cultural, Ricard de Deus, van encapçalar el 15 de juny la inauguració del corral o pati i l'hort de les Arnes de Casa Rossell, amb motiu de l'acabament de les obres de condicionament de l'exterior de l'edifici del segle XV, declarat bé d'interès cultural. Altres autoritats de la parròquia, consellers generals i de Comú, i personalitats com l'ex-ministre de Cultura Albert Esteve, no es van voler perdre l'obertura de portes a una part del llegat històric d'Andorra i d'Ordino. I és que el poble va tenir el màxim protagonisme en l'acte oficial, ja que es va decidir fer extensiva la invitació a totes les famílies de la parròquia per compartir la recupera-

L'edifici, bé d'interès cultural, no té l'ús definitiu decidit

ció patrimonial. Un gest d'acord amb la voluntat, en paraules de Martí, que esdevingui un espai «turístic de retrobament i d'andorrانيتat». La parròquia suma als jardins de Casa Rossell una nova zona enjardinada al voltant d'aquest conjunt patrimonial per al gaudi de tothom, que custodiarà el Comú d'Ordino. La zona rehabilitada al bell mig del nucli antic té dos accessos a peu, pel carrer dels Còms, des del riu, o per la gravada de Rossell, des del carrer Major. Amb aquesta última intervenció, a la qual s'han destinat 318 mil euros, s'assoleix solament un 30% de la restauració total de la propietat, de 300.000 metres quadrats, que va passar a titularitat pública l'any 1995 després que no es reconegués cap hereu del llegat. Caldrà de-

cidir encara, abans d'emprendre les restauracions de l'interior, quins usos hauria de tenir aquesta emblemàtica casa. «Sens dubte ens agradaria que l'ús que se li donés aportés vida i activitat al poble d'Ordino. La Casa Rossell significa massa en la història i la política d'Andorra per tenir les portes tancades», va explicar Consol Naudí. El dia de la inauguració, Esport va insistir en la necessitat que els esforços que s'han fet per recuperar els exteriors es projectin a l'interior de l'edifici, i que es compleixi la restauració de la casa noble per poder preservar-ne el valor més enllà de la memòria. Coincidint amb Naudí, el cònsol major va expressar públicament el desig de veure convertit aquest edifici «en un motor de vida per al nostre poble i per a Andorra».

Diversos personatges il·lustres estan vinculats a aquesta casa, com és el cas d'Antoni Fiter i Rossell, que va escriure dins aquestes parets el *Manual Digest*, el 1748, o el poeta català mossèn Cinto Verdaguer, que hi va trobar allotjament en la seva estada a Andorra. Els últims habitants i hereus de la casa van ser els germans Joaquim i Maria Lluïsa de Riba Cassany, *la Senyoreta*, que va ser l'última descendent sense deixar testament quan va morir el 1993. Les enraonies del poble al voltant dels habitants de Casa Rossell són encara ben vives i han suscitat l'interès sociològic i un documental més enllà del vessant purament històric que es conserva als Arxius Nacionals d'Andorra.

A dalt, el cap de Govern, en el parlament d'inauguració amb els cònsols d'Ordino i la ministra de Cultura. A baix, el personal de manteniment ultima l'adequació dels exteriors de la Casa.

L'oposició opina...

Pati i hort de les Arnes de Casa Rossell

Des de la minoria valorem positivament que el pati de la Casa Rossell i l'hort de les Arnes s'obrin al públic per tal que tots els ciutadans puguem gaudir d'aquests espais declarats bé d'interès cultural. Això ha estat possible gràcies a la inversió que s'hi ha destinat de 318.000 euros.

Desitgem que aquestes inversions per a la recuperació del nostre entorn històric continuïn, i que s'aconsegueixin acabar les obres de rehabilitació restants.

Xavier Jiménez

Una mirada a la gent de Casa Rossell

Retrat, d'autor desconegut, de Lluís de Riba Camarlot (1860-1915), la seva esposa Maria Cassany (1874-1957) i els seus fills Maria Lluïsa (1905-1993) i Joaquim de Riba Cassany (1906-1983), l'agost del 1910.

Fons Casa Rossell, Arxiu Nacional d'Andorra

El 1993, sense hereus i sense fer testament, moria Maria Lluïsa de Riba Cassany, l'última d'una nissaga que al llarg del temps havia donat a Andorra prohoms i savis. Dos anys després, l'ingent patrimoni de la família anava a parar a les mans de l'Estat. Han passat vint anys i part d'aquella herència ha tingut un ús: els terrenys de la Cortinada, per exemple, sobre els quals s'assenta el Centre d'interpretació de la natura. En tot aquest temps, però, la casa pairal s'ha mantingut dempeus al bell mig d'Ordino, buida i sense vida, sense que se li'n trobi un ús, malgrat les idees que han anat anant i venint. O més aviat no han anat enlloc. Una situació que de tant en tant ens ha ocupat, en la nostra feina diària com a periodistes: denúncies

públiques sobre l'estat d'abandó en què anava caient la propietat, visites acompanyant el ministre del moment per conèixer projectes d'intervenció, per seguir l'estat de les obres, per alguna inauguració. I mentre el temps passa, ens en vam adonar un dia, l'oblit s'ensenyoreix de tot i esborra les petjades que

Per això ens vam plantejar el repte de recuperar les històries dels últims habitants de Casa Rossell, i per això ens vam capbussar en l'enorme fons documental que conserva l'Arxiu Nacional d'Andorra, amb milers i milers de documents, entre els quals una formidable correspondència que ajuda a

bé hem contactat —i en això seguirem: no hem fet sinó començar— amb la gent que els va conèixer i els va tractar; ordinencs i no ordinencs amb qui Joaquim de Riba (àlies *el Marquesito*) entretenia les curtes, però sempre àvides de diversió, estades al poble, amb qui intentava negocis, amb qui feia política (o, si més no, amb qui va estar a prop en els diversos càrrecs públics que va ocupar al llarg del temps).

Documents i testimonis orals ajuden a recompondre unes històries que van més enllà de l'anècdota personal i familiar, que il·lustren com es va transformar la societat andorrana a les primeres dècades del segle XX, com es va endinsar en la modernitat deixant enrere una economia estrictament rural

Documents i testimonis orals ajuden a anar més enllà de l'anècdota personal

van deixar aquells que hi van viure. Que és el més important que hi ha en una casa: més que els murs i els sostres, que les eres i les capelles, que els mobles i els vestits que encara pengen dels armaris.

entreveure la vida interior de personatges com aquella dona que es feia dir *Senyoreta* i que durant dècades va viure solitària, pràcticament aïllada del món exterior, en aquell enorme casalot envoltat d'hortos. Tam-

i agrària, i com alguns no van saber adaptar-se al progrés. És el que va passar amb Casa Rossell. Per analitzar-ho, la intenció d'aquesta recerca que vam emprendre ara fa uns mesos és remuntar-nos en el temps, a les generacions precedents, les que van recórrer el segle passat, des del matrimoni format per Joaquim de Riba Fiter i Maria Dolors Camarlot Llari (una dona de Talarn que va incorporar una hisenda considerable al ric patrimoni de la casa ordinenca), fins a la peripècia dels tres fills, Josep, Joaquim i Lluís de Riba Camarlot, i les dones amb què es van casar, Montserrat Martínez Oliana i Maria Cassany, la mare dels dos últims hereus.

Així, esperem que la investigació ens permetrà veure què va passar amb aquell ric patrimoni, des de principis de segle fins que, a l'última dècada, va acabar en poder de l'Estat. Però també ens deixarà albirar les històries personals, fantasmes que probablement encara avui habiten Casa Rossell. Per on passeja l'altiva senyoreta, sempre engrescada en una intensa correspondència amb el món exterior (inclosos alguns amants de joventut... i de maduresa); la frívola Montserrat Martínez, per qui tant va haver de batallar Joaquim de Riba, ja que la mare s'oposava amb fermesa a la relació; l'enigmàtica Maria Cassany, o el vividor que sempre va ser Joaquim de Riba. Per cert, ell era conscient de l'àlies que portava? Ho il·lustra una anècdota que ens relata una testimoni, la que aleshores era una jove cambra en un bar de la capital que el Marquesito freqüentava, sempre acompanyat de les vistoses artistes que actuaven a la Rotonda: un client habitual es va apostar amb ella vint-i-cinc pessetes que no li diria Marquesito. La jove, en veure el de cal Rossell atansar-se a la barra li va etzibar, com qui no vol la cosa: «Y al señor Marquesito, ¿qué le pongo?». Ell, tot seriós, la va corregir: «Jo no em dic Marquesito, nena, jo em dic don Joaquim».

Alba Doral i Cinta Audí

Contacteu amb les autores a treballcasarossell@gmail.com, si voleu aportar alguna informació al reportatge sobre Casa Rossell.

festival narciso yepes

33

Ordino i Fundació Crèdit Andorrà

OCTUBRE 2015

dv.
09
OCT.
21 H

Els Pets
TRESPUNTZERO
Auditori Nacional d'Andorra

dg.
11
OCT.
12 H

La rateta que escombrava l'escaleta
Auditori Nacional d'Andorra

dv.
16
OCT.
21 H

Joaquín Achúcarro, Ignacio Yepes i l'ONCA
Del romanticisme de Beethoven a la passió de Falla
Auditori Nacional d'Andorra

dg.
18
OCT.
12 H

Els intèrprets de casa
Corda, piano i clarinet: de Mozart a Milhaud
Església parroquial d'Ordino

dv.
23
OCT.
21 H

Noa
Auditori Nacional d'Andorra

www.festivalnarcisoyepes.ad ☎ + 376 878 173

Organitza:

Fundació **Crèdit Andorrà**

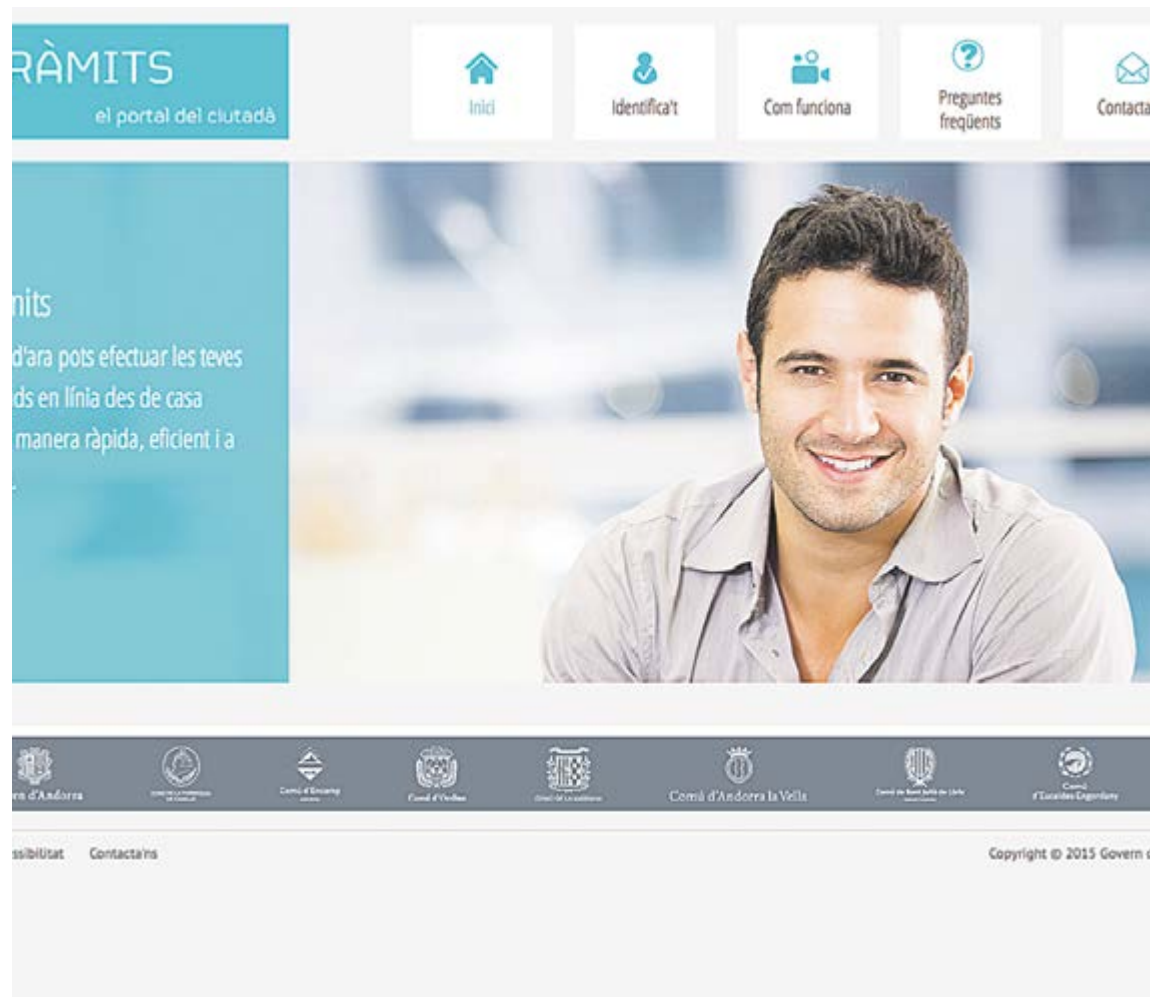
Amb la col·laboració de:

Veu ciutadana

El mòdul d'identificació en línia (MIL) dotarà els usuaris d'una identitat digital ciutadana

L'Administració pública ha fet un esforç d'àmbit nacional i parroquial i ha treballat conjuntament per dotar el ciutadà d'una identitat digital. El MIL (mòdul d'identificació en línia) permetrà a qualsevol resident fer els tràmits i les sol·licituds en línia, de manera ràpida, eficient i immediata, des de qualsevol lloc. Per aconseguir-lo és imprescindible acudir al Servei de Tràmits i acreditar-se. El portal web www.e-tramits.ad ja està operatiu en una primera fase, en què es podran fer diferents consultes i tràmits. És només un primer pas per aconseguir que estiguin en línia tots els tràmits i consultes realitzables a les administracions general i comunals. El certificat de no deute és el primer document que es pot obtenir en línia al Govern, a través del registre amb el MIL. Pel que fa només a les consultes, es pot trobar la informació relativa als vehicles, a més d'obtenir el certificat de no deute. Quant als tràmits de competència comunal operatius, els residents poden cursar, sense presentar-se a les oficines, el certificat de convivència, el cer-

El MIL permetrà realitzar els tràmits i les sol·licituds en línia.

tificat de residència i el certificat de no deute comunal. En l'apartat de consultes s'inclouen les dades de població i les del cens electoral, a més de la consulta a l'historial dels tràmits efectuats. A mitjà termini, la voluntat és ampliar i incorporar nous tràmits i àmbits de consulta a la llista existent, amb l'objectiu d'apropar l'administració al ciutadà i

El portal web e-tràmits ja està operatiu

facilitar-li al màxim l'accés. La introducció de les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC) en el nostre dia a dia porta implícita una nova generació de ciutadans proactius que no sols accedeixen a la informació, sinó que intervien d'una manera activa en la generació de continguts. Arribar a ser una administració àgil és fonamental per a la integració d'aquest perfil ciutadà, un usuari que en tot moment vol tenir accés immediat a la informació.

Xarxes socials

Twitter 2.131 tuits 395 seguint 1.800 seguidors

- [@tonylaraandorra](#) Imatge del Dia: Mossèn Fenosa durant la benedicció de les pastures, a la Rabassa d'Ordinoesviu @PeriodicAND
- [@rbyrider](#) @Ordinoesviu molt recomanable una volta amb el cavall Piti.
- [@LandArtAndorra](#) @Ordinoesviu homenatjarà els tradicionals estripagecs amb una escultura permanent. <http://andorralandart.com>
- [@lugaresdenieve](#) Conoce el rincón de la nieve perpetua: Ruta del Circo Glacial de Tristaina en Andorra <http://goo.gl/kxG1UP>
- [@And_Sostenible](#) 29 jul. Fotos de la passejada tranquil·la d'ahir a #Sorteny. Va ser genial! Gràcies @Ordinoesviu #Andorra <https://www.facebook.com/AndorraSostenible/photos/>
- [@pladevallclara](#) Val la pena passar per l'expo de #botànica a la #Cortinada. Tanquen a les 7!!! #QueFemAndorra @AgendaAD @Ordinoesviu

facebook ordinoesviu 3.705 seguidors

% rànkung segons viralitat

Avui hem pogut veure l'espectacle únic del Pic solar al Forat de la Coma 843 m'agrada 77 compartits 21 comentaris	Sortida #RondaCims #AUTV #ordino Comença l'espectacle 294 m'agrada 47 compartits 23 comentaris	No es pot fer foc en cap berenador #ordino per l'elevat risc d'incendi PROHIBIT ENCENDRE FOC 227 m'agrada 100 compartits 3 comentaris
Us proposem una passejada el cap de setmana #ParcNaturalSorteny 222 m'agrada 32 compartits 13 comentaris	Ja tens plans per aquest estiu? #viuordino 164 m'agrada 24 compartits 0 comentaris	Avui, 7 d'agost a les 6.15 h al cap de la serra de la Coma del Forat... 160 m'agrada 13 compartits 2 comentaris

Centre Esportiu d'Ordino

Martina Lorite: «Des de ben petita m'ha interessat ajudar i protegir els indefensos»

Martina Lorite deixarà el seu lloc de recepcionista al Centre Esportiu d'Ordino per integrar-se a la xarxa de voluntaris de l'ONG andorrana Cooperand a Bolívia. Durant un any s'instal·larà a la Casa Maín, de finançament salesià, un centre que acull nenes de 3 a 17 anys, amb l'objectiu d'aconseguir fer persones autònomes i garantir els drets mínims dels

los una mica de normalitat, que fora d'aquí no trobarien, i evitar que malvisquin al carrer», explica Lorite. Les activitats lúdiques es combinen amb l'objectiu educatiu, i es fan tallers de teatre i altres accions artístiques amb finalitats terapèutiques. «Hi ha psicòlegs, mestres, metges... i després voluntaris com jo que donem suport i acompanyament emocional», diu de l'equip que acull l'associació, que va conèixer al Curs de Cooperació i Voluntariat que va fer a la UdA l'any passat. Li va interessar tant que a l'estiu va anar a l'Índia i va fer una estada de deu dies a la Fundació Teresa de Calcuta, «una experiència única, però molt dura», resumeix. I afegeix: «Vaig aprendre moltes coses, però el més brutal és la capacitat de sofriment i les ganes de continuar vivint en qualsevol circumstància». Conclusió: les coses materials no donen la felicitat i la realitat de països com l'Índia o Bolívia, que podria semblar molt llunyana, no ho és tant. «Potser no som tan extremament pobres, però tenim molts problemes que pre-

Voluntaris i infants mostren les samarretes que els va enviar el CEO a través de Cooperand.

Cooperand treballa en nou cases d'acollida a Bolívia

infants. La violència de gènere i el maltractament en general omplen el centre de nenes soles, abandonades, o a les quals han alliberat de la custòdia dels progenitors en aquest país sud-americà, el segon més pobre després d'Haití.

«Les acompanyem en el seu dia a dia i el seu creixement: àpats, higiene, educació, respecte i estimació... es tracta d'oferir-

ferim silenciar i amagar, la vergonya no ens permet reconèixer que entre nosaltres també hi ha pobresa, maltractament, exclusió social i infants desprotegits», assegura. La Fundació Privada Tutelar, la Residència Clara Rabassa i l'Escola Nostra Senyora de Meritxell són algunes institucions en què ha col·laborat mentre estudia Treball

Social. «Des de ben petita, sempre m'ha interessat ajudar i protegir els indefensos», conclou. Lorite subratlla les polítiques socials que segueixen països com Alemanya, en què es pot escollir fer un any de voluntariat en lloc del servei militar, per exemple. És una manera de conscienciar la societat sobre la necessitat dels voluntaris i les

accions solidàries. El CEO, que ha col·laborat en la recollida d'aliments per a Càritas i altres ONG, no va voler perdre l'ocasió de donar un cop de mà a l'associació Cooperand, i va lliurar 200 samarretes que han estat molt ben rebudes entre els infants i joves que acull l'ONG a les nou cases que coordina a Bolívia.

RevoluCEO

23 setembre 2015

★ **Portes obertes** ★

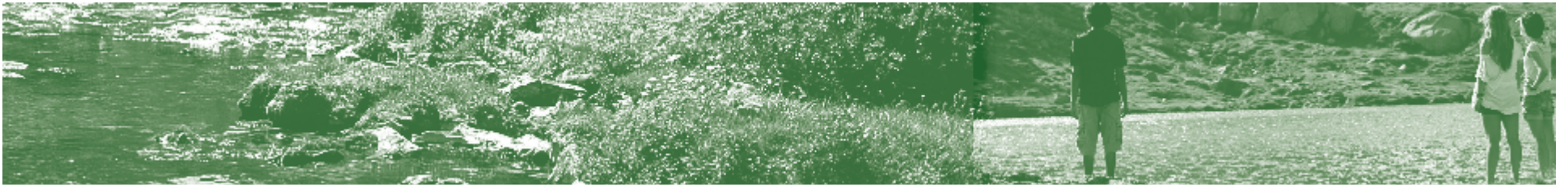
.....

Entrada gratuïta al CEO i a les classes dirigides
Sorteig d'una Quota Plus (+) entre els socis
Sorteig de 10 matrícules gratuïtes entre els no socis

www.ceo.ad

ordino **O**

Medi ambient

Captura de la nova pàgina web de la vall, www.sorteny.ad, que recull tota la informació del parc i un important catàleg d'imatges.

El Parc natural de Sorteny estrena nova web

El Parc natural de la vall de Sorteny ha estrenat una nova pàgina web, www.sorteny.ad, amb l'objectiu de simplificar la informació i fer-la més accessible a tothom i que sigui adaptable a totes les plataformes mòbils. L'acció forma part d'un pla de comunicació a mitjà termini per transmetre i difondre els valors únics d'aquest espai natural protegit esdevingut Parc natural l'any 1999. Així, la vall ha estat el centre de gran part de les activitats i excursions guiades promogudes aquest estiu des de l'Oficina de Turisme. En coordinació amb el Departament de Medi Ambient, s'han marcat circuits interpretatius i rutes per conèixer la flora i la fauna més característiques, sense oblidar la interpretació del paisatge i les formacions geològiques. Tot i que parlem d'una superfície reduïda de 1.080 hectàrees, Sorteny és un referent per la quantitat i la diversitat d'espècies florístiques que s'hi poden trobar, amb un catàleg de 800 espècies diferents. La nova pàgina web recull una col·lecció d'imatges en què es poden ob-

servar la bellesa i els trets característics de moltes d'aquestes flors. La vall de Sorteny va ser l'escenari, el juny passat, de la celebració del Dia europeu dels parcs naturals, una jornada que s'organitza conjun-

tament amb el Comú de la Masana i el Parc natural comunal de les valls del Comapedrosa, que amb la vall del Madriu conformen les àrees naturals protegides del Principat d'Andorra. La conversió de la borda de Sor-

teny en refugi guardat ha contribuït a l'increment de visites al parc, sobretot a l'hivern, quan acull molts excursionistes que practiquen esquí de muntanya i raquetes. El Centre de Natura de la Cortinada, equipament

museístic per a la interpretació del paisatge i dels hàbitats naturals, ha acollit diferents activitats, com la confecció d'un forn solar a partir d'una caixa de cartró o una sortida guiada al parc natural.

Visita guiada amb Andorra Sostenible

El guia Alain Valls va acompanyar la sortida organitzada pel Centre Andorra Sostenible.

Entre les activitats proposades pel Centre Andorra Sostenible es va organitzar una sortida guiada gratuïta al parc al juliol en què van participar dotze persones. Des de l'oficina d'informació es va seguir el curs del riu per identificar les principals espècies d'arbres, com l'ayet, el bedoll, el salze o el trèmol. També es van observar pinyes de terra per reconèixer-hi la intervenció dels ocells. La major part de les explicacions es van concentrar al voltant del jardí botànic, un espai cuidat i reservat a la divulgació, on es presenten per grups les plantes comestibles i les herbes medicinals que sempre havien plegat els padrens de la zona.

La veu d'Arcalís

Ordino Arcalís recupera l'isard com a imatge del camp de neu i renovarà la restauració

L'equip explica les novetats

IMATGE. En la nova estratègia de comunicació de Vallnord, donarem més importància a la complementarietat de les nostres estacions, i per tant, hem de mostrar el caràcter diferent de cadascuna en les comunicacions i en la imatge, per tal de posar en relleu els punts forts de la nostra oferta, mostrant un Vallnord més divers, més complet i més atractiu per als clients. En el cas d'Ordino Arcalís, tornarem a donar protagonisme a l'isard, i farem també un gest per recuperar la imatge de les millors èpoques de l'estació.

RESTAURACIÓ. Probablement, el canvi més important de l'hivern tindrà lloc a la restauració, amb una nova terrassa al peu del telecadira de la Bassera, la renovació de la planta principal del Restaurant Els Planells i el relançament del Restaurant La Coma amb noves sorpreses durant la nit. A més de la millora d'instal·lacions, canviarem l'estructura de l'oferta per tal de proposar diferents productes en cada establiment, reforçant la personalitat de cadascun i oferint un ventall més gran d'opcions gastronòmiques dintre de l'estació.

SISTEMA D'ACCESSOS. Es renovarà el vell sistema de forfets Skidata per l'última versió de Team Axess. Aquest nou equipament, a més de diversos avantatges tecnològics des del punt de vista intern, també comportarà un accés més ràpid i fàcil, amb el canvi dels vells torns per un nou sistema d'obertura automàtica, tipus *flap*. A més, les portelles d'accés passaran a estar suspeses en l'aire, cosa que permetrà abatre-les per po-

der trepitjar de manera més ràpida i efectiva les zones d'accés als remuntadors.

NOVA MÀQUINA TREPITJANEU. Per tal de mantenir el nivell de la neu trepitjada de les pistes i la qualitat de la millor neu dels Pirineus, canviarem una de les velles Prinoth Leitwolf per una d'última generació.

TASQUES DE MANTENIMENT. Aquest estiu hem internalitzat totes les tasques de manteniment rutinàries, no crítiques, amb la qual cosa hem creat nous llocs de treball per a alguns dels nostres temporers d'hivern, ara també a l'estiu, i hem obtingut un estalvi important per a l'empresa.

L'EQUIP. Continuem generant canvis en el nostre equip per tal de fer-lo més eficient i reforçar-lo a l'hora d'afrontar els grans reptes que tenim al davant. Per això, entre d'altres, hem integrat l'estructura de màrqueting i vendes dintre de les nostres oficines, amb la incorporació de David Ledesma i Borja Fernández, per tal de poder donar un millor servei a tots els clients, captar millor les seves demandes i accelerar l'adaptació de la nostra oferta a les necessitats del mercat, alhora que coordinem els moviments dintre de Vallnord. Un altre canvi confirmat tindrà lloc a la direcció de l'Escola, on Roger Ferrer prendrà el relleu de Robert Puente. En aquest sector hi haurà altres canvis, tant d'estructura com d'oferta. Com podeu veure, són moltes les novetats preparades per a aquesta temporada, a més d'altres que introduïrem els mesos vinents. Per això, esperem ansiosos l'arribada d'una temporada que de ben segur que ens portarà sorpreses. I tot i els desafiaments que se'ns presentaran, tots els membres de l'equip d'Ordino-Arcalís estem convençuts que els podrem tirar endavant.

Ordino Arcalís recupera el logotip amb l'isard, la primera imatge comercial del camp de neu.

L'ocupació per dia s'incrementa en un 11,5%

Com un més dels canvis que estem introduint a la nostra estació, us volem fer arribar, d'una manera directa, informació sobre el que fem a Arcalís per seguir millorant l'experiència dels nostres clients, sobre les novetats i també sobre el funcionament intern de l'estació. Pel que fa als resultats de la temporada 2014-2015, reflecteixen un període de canvi que va començar tot just fa un any. Tot i les dificultats d'un començament sense neu que va minvar els nostres ingressos, hem aconseguit millorar les xifres principals de l'estació i us en volem fer partícips. Amb 122 dies d'obertura, l'ocupació global baixa un 3,4%, però l'ocupació per dia puja un 11,5% i la facturació de la temporada, un 4,3%. El resultat d'explotació propi de SECNOA SAU, abans d'amortitzacions i cànon, ha millorat en 950.000 euros, més d'un 48%.

Nova trepitjaneu Leitwolf 2016, amb 510 cv de potència.

Activitats

A dalt, a l'esquerra, directe dels Faburden a l'Auditori Nacional. A dalt, a la dreta, el duet Bellón Maceiras a la sala La Buna. A baix, El Pont d'Arcalís a la plaça Major.

La 14a Trobada de Buners arrossega un públic fidel

La 14a Trobada de Buners ha tornat a demostrar que té un públic fidel i que és una de les propostes musicals més esperades i genuïnes d'Ordino. Tot i que el festival ha passat a celebrar-se cada dos anys, i tot i la inevitable reducció pressupostària, que ha repercutit en el nombre de grups que hi participen, la qualitat continua sent la mateixa. Si bé en les últimes edicions s'ha trobat a faltar el folk celta de països com Irlanda i Escòcia, amb grans repertoris per a gaita, el programa d'enguany ha satisfet el públic. Juan

Luna & Naia Trio van ser els encarregats d'inaugurar el festival. El directe va tenir lloc a les 12 del migdia a la sala La Buna per la previsió de mal temps, tot i que la pluja no va començar a caure fins ben entrat el concert. El públic va haver de contenir les ganes de ballar pel format i les dimensions de la sala, que es va quedar petita. Bellón Maceiras havia d'actuar a les 5 de la tarda als jardins d'Areny Plandolit i també va acabar a La Buna. El duet va interpretar en gaita i acordió el repertori més eclèctic del festival, que va

obrir el concert amb Piazzolla. Els gascons Faburden van pujar de to els sons acústics amb bateria per al directe nocturn a l'Auditori Nacional. I aquí sí que alguns agosarats van abandonar la butaca per ballar els rondós, que van acabar amb un cremat als jardins. El Pont d'Arcalís van ser l'agulla d'or per cloure la Trobada, diumenge al migdia, a la plaça Major. Música folk de qualitat km 0 que per primer cop participaven als Buners amb la presentació de l'últim disc, inspirat en les valls d'Andorra.

12 i 13 de setembre

d'ARTI
jardins
ordino

ordino **O**

Equipaments socials

La natació és una de les activitats amb més demanda.

Tornada a l'escola i a les activitats

El dimecres 9 de setembre, amb la tornada a l'escola, el Comú d'Ordino distribuirà mil exemplars de la nova guia de les activitats extraescolars per al curs 2015-2016 que es podran fer a la parròquia. El document amb tota l'oferta també recollirà les propostes per a la gent gran i es podrà consultar a www.ordino.ad, a partir de l'1 de setembre, en format descarregable. La major part de disciplines tenen les inscripcions obertes, ja que es posaran a ple rendiment entre finals de

setembre i principis d'octubre. Les propostes són majoritàriament esportives, amb els clubs de futbol i gimnàstica rítmica, karate i judo, els cursets de natació i les activitats dirigides del CEO, que enguany, com a novetat, oferirà classes de boxa per a infants de 8 a 16 anys i també per a adults. Pel que fa a les disciplines artístiques, l'Escola de Música i La Capsa proposen tallers i cursets d'iniciació per als més petits. També continuen les classes de ballet clàssic amb Líquid Dansa.

Últimes sessions del SAD i l'Escola de mares i pares

Els padrins de la parròquia es retroben en els àpats que es fan a la Casa Pairal al llarg de l'any.

El programa d'activitats que Benestar Social proposa a la Casa Pairal entra en el tram final l'últim trimestre de l'any. D'una banda tindran lloc les dues últimes xerrades del cycle del SAD adreçat a la gent gran. El 22 de setembre, Lucía Rodríguez explicarà en què consisteix l'artteràpia, la creació artística com a eina per facilitar l'expressió i la resolució de conflictes emocionals i psicològics a qualsevol edat. El 20 d'octubre, la risoteràpia ocuparà l'última sessió del cycle,

que ha tingut lloc els dimarts a les 6 de la tarda. Rosa Bonsom i Begoña Villaño treballaran el riure com a tècnica terapèutica

La Casa Pairal acull les sessions programades per Benestar Social

per millorar l'estat físic i psicològic de les persones. Destinada a resoldre altres conflictes i acompanyar-nos en

l'educació dels fills, es va crear a les Valls del Nord, ja fa sis temporades, l'Escola de mares i pares. Aquest curs, dirigit per les psicòlogues Sònia Bigordà i Mariona Buxó, posa punt final al bloc que tracta els infants a partir d'11 anys. La Massana reobre les classes el 29 de setembre amb els problemes de conducta i la gestió de l'adultesa com a temes principals. L'última sessió a Ordino tindrà lloc el 20 d'octubre, amb una taula sobre com educar els fills en els valors, el respecte i la responsabilitat.

L'Escola de música es trasllada a les escoles velles

Els alumnes de l'Escola de música de les Valls del Nord a Ordino tornaran a fer les classes al centre del poble, més a prop del centre escolar Germans de Ribà. Fins ara, les aules provisionals de música estaven ubicades al Centre de Tecnificació, un equipament del Govern que a partir del setembre acollirà el Casal de l'Esport.

El trasllat d'aquesta entitat ha permès alliberar les aules de l'antiga Escola de Segona Ensenyança perquè els infants recuperin aquest edifici emblemàtic, que permetrà un desplaçament més àgil i còmode als infants. El cèntric immoble podria acollir altres activitats socioculturals, atesos els avantatges de la seva situació.

Els horaris i les assignatures de l'Escola de música a Ordino seran les mateixes que el curs passat. La major part de les inscripcions s'han fet al juny, tot i que al setembre encara estan

El 2014 Ordino va tenir 48 alumnes inscrits

obertes si queden places disponibles.

El curs passat va tenir 48 alumnes inscrits a la parròquia. Les classes es concentraran dilluns, dimecres i dijous, a les 17.30 i a les 18.30 h.

L'edifici singular de les escoles velles que l'últim any ha acollit el Casal de l'Esport.

Entrevista

Gemma Riba: «Treballar amb pressupostos ajustats ens ha portat a ser més creatius i a buscar noves sinergies»

La consellera de Cultura, Educació i Joventut, Gemma Riba, a l'exterior de la sala La Buna, davant de l'edifici La Font.

De formació francesa, Gemma Riba destil·la prudència i diplomàcia quan parla. És professora de llengua al Lycée Comte de Foix i es va aventurar en el món de la política fa una legislatura. Al capdavant de la Conselleria d'Educació, Joventut i Cultura, s'ha preocupat de fer més participants i protagonistes els infants i el jovent en el dia a dia de la parròquia.

- Reconeix l'encert de l'ampliació del parc infantil?

Era una necessitat molt evident, pel creixement de la parròquia i per la quantitat de famílies que han decidit escollir Ordino. Calia un reordenament de l'espai per edats, i ara s'ha convertit en un punt de retrobament per a grans i petits, amb espais adaptats a les edats dels infants.

- Trobar activitats per a un públic familiar ha estat una prioritat en la seva política.

Per al creixement i l'educació de qualsevol infant és molt important una bona integració al medi i l'entorn. S'han intentat buscar activitats en què pares i infants poguessin participar plegats per reforçar el lligam afectiu de la família. Així doncs, s'ha programat la gimcana del tió per recuperar tradicions, i

des del Departament d'Esports s'organitza una cursa d'orientació amb la parròquia de Canillo amb l'objectiu de gaudir de la natura i de l'esport i compartir-ho en família.

- Quines han estat les accions que han tingut més èxit?

Per exemple un acte tan senzill com anar a buscar el tió al bosc tots plegats després d'haver

el protagonisme que es mereix. Confio que sigui una activitat que continuï i es consolidi.

- La creació de la bebeteca respon a la mateixa política?

Efectivament, és un equipament de nova creació del qual estem molt orgullosos. Ha estat possible gràcies a l'optimització d'espais i recursos, ja que està custodiat per la biblioteca.

«L'ampliació del parc era necessària per l'increment del nombre d'infants»

participat en una gimcana familiar. Va tenir molt bona acollida, vam fer el ple, amb 25 famílies, i calia veure la il·lusió dels més petits de participar en la gimcana. Penso que hem de recuperar aquest esperit i aquesta màgia que només ells saben sentir i que s'allunya de tot l'aspecte material i consumista. També hi va haver un treball previ per part de la ludoescola i del personal del Departament de Cultura, que es va adherir amb il·lusió al projecte. A més, fer cagar el tió és una tradició molt nostra que sempre havia estat al centre de les festes nadalenques, i vam voler tornar-li

La bebeteca és un espai per fomentar la lectura dels 0 als 6 anys, sempre que els infants estiguin acompanyats d'un adult, ja que volem propiciar aquest intercanvi entre pares o tutors i fills. Hem aconseguit una programació estable, amb dues línies de contacontes gràcies a col·laboradores que ho fan d'una manera totalment desinteressada. També ha estat un encert habilitar una sala per als berenars, especialment pensada per als infants que es desplacen a la biblioteca a la sortida de l'escola, sempre que respectin el lloc. I també hem aprofitat per rentar-li la cara a

la biblioteca, un espai també singular ubicat a l'àtic de l'edifici La Font que ha complert vint anys aquest 2015.

- Pel que fa a reestructuració d'equipaments, l'escola d'art s'ha reorientat amb èxit?

Hem passat d'una escola més formativa a repensar l'espai i ampliar les propostes, però sempre amb l'objectiu de compensar l'oferta i la demanda perquè econòmicament fos sostenible. L'escola d'art ha esdevingut La Capsa, espais de creació, un lloc cultural viu i dinàmic, que manté les classes anuals adreçades als infants. S'han organitzat exposicions, monogràfics, s'han proposat tallers i formacions, xerrades, i el sopar subhasta benèfic, que ha celebrat la segona edició amb molt bona acollida, sempre en col·laboració amb la Massana. El Club Foto torna a ser un dels punts forts de La Capsa, gràcies a noves propostes.

- El concert de Joves Talents també és una iniciativa que neix en aquest mandat?

Sí. En aquest cas, l'objectiu és que l'Administració pugui donar un cop de mà a aquells que tiren endavant una carrera artística i troben dificultats. És una

oportunitat de donar-se a conèixer, i nosaltres ens enriqueim amb el seu talent. Aquest any celebrarem la quarta edició. Hem tingut dos intèrprets de guitarra clàssica, Laia Montestruc i David Font; un violoncel, Lucas Guillem, que va actuar en duet amb Montestruc, i un doble concert, el Nadal passat, amb dues veus de cançó moderna, Cèlia Palau i Dylan Remolu. Així és que la intenció és continuar la proposta.

- Ens calen més escenaris a Ordino?

Ordino ja té uns quants escenaris. La conversió de la sala polivalent en La Buna ha permès seguir acollint moltes activitats, des d'exposicions fins a representacions teatrals, concerts de petit format que es programen al carrer i que en cas de mal temps hauríem d'anul·lar, i esdeveniments com l'Art Camp, o fins i tot la Font Blanca o l'Andorra Ultra Trail Vallnord. Sens dubte ha complert la seva cometa. Després tenim l'Auditori Nacional, que és una sort per a nosaltres, un escenari increïble, situat al bell mig del poble. I no cal obviar tampoc l'entorn natural que tenim: places i jardins són indrets ideals quan la climatologia ho permet.

- Entenc que no és amant de les grans programacions.

Per descomptat que sí. Ordino ja té grans programacions consolidades. El Festival Narciso Yepes, que arriba enguany a la 33a edició, n'és una mostra, com ho és la Mostra Gastronòmica, però han de conviure amb altres propostes pròpies, especialment quan es tracta de pressupostos ajustats. Ordino té un patrimoni cultural que continuem potenciant. Els estudis de toponímia iniciats l'any 1996 en són un exemple. Fa uns anys es va fer una tasca ingent de recollida de dades i enregistraments amb padris de la parròquia, alguns ja desapareguts. L'abril del 2010 es va publicar un primer volum de toponims de la Cortinada, Arans i l'Ensenur. Hem de ser capaços d'acabar aquesta feina. Ara mateix s'està treballant en un segon volum, que abastarà Llorts, el Serrat i el Castellar. La voluntat és fer-ne una publicació en format digital. La cultura està íntimament lligada a la història i la idiosincràsia pròpia de cada lloc. Seguir fomentant i recuperant tradicions també és important. Així doncs, les Caramelles

nuar donant suport a associacions culturals com l'Esbart Valls del Nord, la Coral Casamanya i el Grup Artístic d'Ordino. En el nostre cas, les tradicions, la

Forat. Els treballs de recerca s'estan fent des de Patrimoni Cultural del Govern, però amb la col·laboració del Comú d'Ordino, i el valor cultural d'aquesta feina és indiscutible. Es per això que esperem que continuï.

- Quins altres testimonis culturals li agradaria recuperar?

Penso que cal continuar fomentant la nostra cultura i el nostre patrimoni, que són la nostra història i fan la nostra especificitat. Hi ha altres tradicions que es podrien intentar recuperar, sempre amb l'ajuda de la població, com per exemple les festes de Carnaval amb la representació dels contrabandistes, el robatori de l'olla... Però també és important seguir fent grans programacions, acollir exposicions, esdeveniments i autors a la parròquia. Enguany hem col·laborat amb l'Institut d'Estudis Fotogràfics de Catalunya amb l'exposició de l'Albert Padrol, de la qual en vam fer divulgació a les escoles. Volem continuar aquesta descoberta del món a través d'autors de prestigi com la Lieve Joris, l'Albert Padrol o d'altres. El Cinema de Muntanya i de Viatges és una altra proposta que ens fa de finestra al món. I és aquesta cultura, la nostra, que ha de conviure amb els grans esdeveniments o accions de ressò més internacional.

- Ordino Jardins d'Art és també un projecte que suma sinergies diferents?

És una nova aposta amb un format atractiu en què Ordino serà l'escenari d'un mercat d'art. Compleix dos objectius, la difusió i promoció artística i l'atracció de visitants. Ordino organitzava des de feia 25 anys el concurs de pintura i la subhasta benèfica cada dos anys amb les obres premiades. Vam creure convenient replantejar el model. Amb el mateix pressupost, proposem un format més atractiu i multidisciplinari, de manera que s'obri a nous

l'Andorra Ultra Trail Vallnord, que van assistir a diferents comissions de treball per compartir la seva experiència i els seus coneixements. Cada any s'ha treballat un tema concret. El primer any, els infants van apostar per fomentar el civisme i conscienciar els propietaris dels animals de companyia sobre la necessitat de ser cívics i recollir els excrements de gossos. L'any següent, el Consell d'Infants va voler millorar el camí de Santa Bàrbara: els infants van dema-

«Ordino Jardins d'Art actualitza el concurs de pintura i n'amplia la participació»

participants. Hem obtingut molt bona resposta i ens han arribat 43 propostes de diferents països, de les quals se n'exposaran 25. Comptem amb el suport de dues galeries d'art del país, la Galeria Pilar Riberaygua i la Galeria Mama Maria, que organitzaran dues exposicions amb els artistes premiats. Els artistes s'instal·laran el cap de setmana del 12 i 13 de setembre en places, jardins i llocs emblemàtics: Ordino serà un escenari natural, a cel obert. Penso que és un format nou per a Andorra que ens pot aportar molts visitants, i per als artistes també és interessant, ja que podran vendre la seva obra. I ens agradaria també atraure crítics i especialistes d'art per fomentar l'intercanvi entre tots.

- S'ha treballat molt des del Consell d'Infants.

És un projecte que hem de celebrar doblement. D'una banda, perquè ha donat fruits molt interessants, com ara la realització de la Mini Ultra Trail, que va ser tot un èxit quant a organització i participació. I també, perquè ha estat necessària l'entesa entre agents diferents, com l'Administració amb la intervenció del Comú, i el treball dels alumnes dels dos sistemes escolars, andorrà i francès. La major part de la feina ha recaigut en els alumnes. Per dur a terme la Mini Ultra Trail, els infants han treballat per comissions ajudats per tècnics del Comú, reflexionant en tots els aspectes que comporta organitzar un esdeveniment esportiu d'aquest tipus, des de la creació d'un logo fins a pensar i ajustar el pressupost, valorar la seguretat, etc. També cal agrair la participació i la implicació del cos del Grim i de Gerard Martinez, impulsor de

nar que s'hi restringís l'accés rodat, s'hi plantessin arbres i flors autòctones i es fabriquesin i es col·loquessin caixes per a ocells. Enguany, la proposta escollida i aprovada pel Consell d'Infants ha estat organitzar una mini ultra trail. El Consell d'infants apropa el Comú als infants i els permet conèixer-ne el funcionament, cosa que fomenta la participació ciutadana. Permet un diàleg directe entre la corporació i els infants de la parròquia, i ens permet tenir en compte les seves propostes, escoltar la seva visió de la parròquia. D'aquesta manera podem aportar un altre punt de vista, un altra opinió constructiva en temes concrets que ens fa avançar tenint en compte i valorant les demandes i necessitats de la població des de diferents punts de vista.

- Com valora la seva experiència en política després de gairebé quatre anys

Doncs ha estat molt positiva i enriquidora. És una gran responsabilitat, formar part d'un equip de govern. S'ha dut a terme una política de continuïtat i s'ha apostat també per nous projectes amb rigor i il·lusió per donar resposta a la vocació de servei públic que tenim i per potenciar la infantesa, la joventut, la família, el patrimoni i la cultura. Sobretot perquè aquests anys de gestió, difícils quant als pressupostos, que han estat molt ajustats, ens han fet reinventar i repensar les maneres de fer i establir noves sinergies per tirar endavant qualsevol projecte. S'ha de fer autocrítica i poder reconduir les situacions. Ens ha tocat una altra manera de treballar, però en qualsevol cas l'experiència és molt satisfactòria.

«Tenim un patrimoni cultural que ha de conviure amb els grans esdeveniments»

formen part del bé immaterial del patrimoni cultural d'Andorra, com el Roser d'Ordino. En aquest sentit cal destacar la tasca del jovent que integra les comissions de festes dels diferents quarts i que any rere any mantenen vives les festes majors. També és important conti-

natura i el medi ambient també formen part d'aquesta idiosincràsia. A més, la contenció econòmica dels últims anys ens ha abocat a fer els projectes més transversals. Un altre exemple és l'inici, l'any passat, de treballs de camp, de prospeccions arqueològiques a la Coma del

PERFIL

Lloc de naixement
L'Aldosa de Canillo

Data de naixement
11 de juny de 1977

Professió
Professora de llengua francesa

Aficions
La natura, la muntanya i la lectura

Viure Ordino

Eduard Barceló: «Sóc partidari dels entrenaments de qualitat més que de quantitat i de combinar disciplines»

Ion Aspiroz, esquerra, segon al podi Mític, felicita el guanyador, Eduard Barceló.

CLASSIFICACIÓ ANDORRA ULTRA TRAIL VALLNORD 2015	
RONDA DELS CIMS	CELESTRAIL
1 Francesc Solé (31.08.58)	1 Marc Casal (10.06.59)
2 Jérôme Lucas (32.08.41)	2 Guillaume Beauxis (10.35.9)
3 Nael Passerat (33.02.02)	3 Nicolas Cerisier (11.57.04)
1 Nerea Martínez (38.47.14)	1 Olatx Alvaríño (13.28.45)
2 Irina Malejonock (46.01.38)	2 Sandra Castellanas (14.51.17)
3 Marta Muixí (46.34.48)	3 Eva Belles (15.41.27)
MÍTIC	MARATÓ DELS CIMS
1 Eduard Barceló (18.56.53)	1 Marc Pinsach (04.35.12)
2 Ion Aspiroz (19.07.45)	2 Aleix Toda (04.55.33)
3 Julien Jorro (21.13.08)	3 Jonatan Cuesta (04.56.36)
3 Jordi López (21.13.08)	1 Núria Picas (05.23.05)
1 Roser Español (27.35.34)	2 Michèle Lodge (05.34.11)
2 Eva Zbornikova (28.53.48)	3 Sabrina Solana (05.59.08)
3 Agnès Francastel (29.08.50)	

PERFIL

Lloc i data de naixement
 Barcelona, 9 de desembre de 1973
 Profesió
 Llicenciat en Ciències de l'Activitat Física i l'Esport. Diplomant en Ciències Empresarials
 Aficions
 Esport i lectura

- Aconseguit el primer podi de la Mític 2015, es planteja fer algun dia la Ronda dels Cims?

En principi no m'ho plantejava, però a mesura que van passant els dies crec que potser l'any vinent em passaré a la cursa més llarga de totes. Habitualment no m'agrada repetir mai curses, i si ho faig és perquè he deixat alguna assignatura pendent de l'edició anterior, com ha estat el cas de l'Ultra Mític. L'any passat no la vaig gestionar bé i aquest any volia provar de rectificar els errors, a veure si podia arribar a l'excel·lència. No es tracta tant d'obtenir una posició, sinó de treure el millor de mi mateix per assolir el meu màxim potencial de rendiment. Aquest any ja ho he fet, i per això estic molt satisfet. No vull repetir l'Ultra Mític, però sí que vull tornar a estar en l'ambient increïble de la parròquia durant aquell cap de setmana; crec que l'única opció que em queda és fer la Ronda dels Cims, esperant que a la primera pugui tenir un bon rendiment i que no hagi de repetir-la en edicions següents.

- Quin és el seu percentatge ideal per trobar l'equilibri entre ment i cos en aquest tipus de cursa?

És difícil de dir un tant per cent de cada cosa, ja que hi ha moments de la cursa que és físic total i d'altres que és mental. En general, al principi el tant per cent físic és superior al mental i cap al final és a la inversa. Les curses de llarga distància, però, solen tenir un component físic del 70% i un de mental del 30%, tot i que això és molt personal. A mi no m'agradaria que el component de patiment fos tan alt que estigués per davant del físic, perquè aleshores potser no faria aquestes activitats. Penso que els que s'ho prenen així han sobreestimat les seves possibilitats i caldria que triesin objectius menys ambiciosos que minimitzessin el risc de lesions i sobrecàrregues associades.

- Què en pensa, de la creixent afició a les curses de muntanya?

És positiu per a la salut física i psíquica de les persones, sempre que es faci d'una manera controlada i progressiva per tal de passar-ho bé amb les curses i els entrenaments i no patir lesions que només generen malestar físic i psicològic.

- La febre Jornet ha fet mal o sempre és positiu guanyar adeptes?

Ha anat bé per popularitzar les curses de muntanya i sobretot per treure una mica de protagonisme al futbol i als esports

més difosos pels mitjans de comunicació. Als que ens dediquem professionalment a entrenar la gent ens ha anat molt bé, i malgrat la crisi jo he tingut la sensació d'estar en un oasi.

- Acaba de publicar a l'editorial Desnivel *Entrenamiento para ultra trail. Como sobrevivir a una carrera de larga distancia. Quines serien algunes de les recomanacions?*

El que proposo és entrenar d'una altra manera, amb menys

«La cursa, en pla o a la muntanya, és l'esport més dur que hi ha»

quantitat i més qualitat, compaginant diverses activitats i no només córrer, i intentar programar un calendari de competicions racional i ajustat a les possibilitats de cada esportista.

- Quines millores aportaria a l'AUTV?

Recorreguts més directes sense buscar incrementar els quilòmetres per assolir una distància determinada. Quan et coneixes el recorregut i saps que estàs fent un bucle sense més sentit que acumular distància i no per desplaçar-te d'una manera efectiva cap a una altra vall, perds una mica la motivació. També faria una altra cursa similar però en una època diferent de l'any i feta per etapes, amb campaments on es pogués

compartir sopar i sostre entre tots els participants i viure una experiència més intensa. Seria una cosa com la Marathon des Sables a l'andorrana.

- Es pot començar a fer esport a qualsevol edat?

Es pot començar a fer activitat física a qualsevol edat sempre que sigui adequada al nivell de la persona i no hi hagi cap limitació física per causes patològiques. És evident que hi ha activitats que seran més adequades a cada edat i que triar-les correctament ens permetrà gaudir-ne encara més fins a edats avançades.

- Quin és l'esport més dur i quin el més complet?

L'esport més exigent que hi ha és la cursa, ja sigui en pla o a la muntanya. Hi ha molt impacte i genera moltes lesions per sobrecàrrega. Convé alternar-la amb altres activitats per mantenir un bon estat general del sistema osteoarticular. L'esport més complet és difícil de dir, ja que hi ha força possibilitats. Aquí a Andorra, per practicar fàcilment, podríem dir l'esquí de fons i l'esquí de muntanya, i la natació per a aquells que prefereixen una activitat menys exposada al fred i als elements.

- L'entrenador personal és un luxe per a pocs o és apte per a totes les butxaques?

Cal distingir entre l'entrenador personal i el preparador físic. En general, el primer acompanya el client a fer totes les activitats al gimnàs, mentre que

el segon és el que programa la feina que una persona ha de fer per assolir determinats objectius. El primer cas sí que pot resultar un luxe, ja que al final de mes, en funció de les classes que hem fet, ens pujarà més o menys la factura. El preparador físic, en canvi, és més econòmic, ja que fa un pla i t'orienta perquè l'executis, acompanyant-te al gimnàs les vegades que necessites per tenir clar com i què s'ha de fer per seguir el pla. Després, però, en treballar de forma autònoma resulta molt més econòmic. Una inversió amb un preparador físic és una bona cosa, ja que et pot orientar correctament en la tria dels objectius, en l'elecció del material que necessites i, el més important, et pot mantenir motivat amb un programa de treball progressiu i adequat a les teves necessitats.

- Quins reptes té per a la temporada vinent?

Aquesta temporada encara queden dos reptes: l'Ultra Pirineu n'és un. És una prova de primera divisió que s'emmarca dins de la copa del món de curses de llarga distància. Hi ha els millors especialistes de la disciplina, Kilian Jornet inclòs. I la segona, la Trepitja Garrotxa. És una prova de la copa catalana, de també més de 100 km. L'objectiu és poder-hi repetir l'èxit de l'any anterior, on vaig quedar primer, però sobretot gaudir més de la cursa, amb una millor gestió del ritme en la fase inicial i sabent que aquest any hi haurà més i més bons competidors.

Cal Fijat introdueix la venda de carn de poltre amb servei a domicili

Poltrand es va posar en marxa el març passat

Les altes propietats nutricionals, la gran quantitat de ferro, el poc greix i la presència d'omega-3 haurien de ser arguments suficients per vèncer els prejudicis i consumir carn de poltre. Igual que els vedells, aquests pollins es crien i s'engreixen a la parròquia per al consum, i la carn té el segell de control i garantia Carn de qualitat controlada d'Andorra. La iniciativa de comercialitzar aquesta carn de poltre a Andorra surt de cal Fijat de Llorts i es va posar en marxa el març passat. «Abans d'engreixar-los, malveníem els pollins, que marxaven cap a Espanya i Itàlia, principalment. Sempre hem tingut eugues a casa, i vam pensar que aquesta era una bona manera de donar-los sortida», explica Sílvia Cava, que juntament amb la família i uns amics han tirat endavant el projecte.

Tot just fa sis mesos que Poltrand va irrompre al mercat i no volen pensar en gran, saben que no hi ha cultura de menjar aquest tipus de carn, tot i que molts dels que la tasten repeteixen. «De moment és important que la gent sàpiga que és bona i saludable, i més endavant ja anirem fent».

Durant el 2015, l'explotació ha tingut vint-i-cinc pollins, i estan servint una mitjana de dos poltres al mes. «La nostra intenció és anar a poc a poc, sense voler abastar massa». L'empresa neix amb l'objectiu d'arribar al particular i per això donen servei a domicili mitjançant la pàgina web pròpia www.poltrand.ad.

La col·laboració de la Carnisseria dels Pirineus d'Escaldes permet oferir el producte en lots amb la carn tallada i presentada de diverses maneres, com ara entrecots, bistecs, xurrasco, hamburgueses i carn picada, entre d'altres. Aquest és un dels establiments comercials on ja es pot comprar Poltrand, que també es pot començar a trobar en alguns supermercats i restaurants. Un projecte d'emprenedoria a Ordino que aporta valor afegit.

Imatge de les eugues de cal Fijat a Ansalonga.

Qualitat turística

La parròquia d'Ordino treballa per assolir l'excel·lència turística amb una oferta diversificada d'allotjaments. Al llarg de la vall trobem una vintena d'establiments, entre hotels, càmpings, apartaments i cases rurals. Cal Batlle, a la Cortinada, inaugurada aquest mateix any, i Casa Mariola, al poble de

Cal Batlle, a la Cortinada, rep les quatre espigues

Sornàs, des del maig del 2014 han estat pioneres a Ordino a cobrir una demanda creixent que sap conciliar el turisme amb el paisatge, la tradició i la història. Totes dues cases tenen el màxim reconeixement que s'atorga a la classificació de borda casa rural i que se simbolitza amb quatre espigues. Cal Batlle les ha incorporat al seu nom com a sinònim de qualitat. Els allotjaments d'Ordino estan relacionats a la web www.ordino.ad.

Fotonotícia

Els ramaders fan el canvi de guardes sota la pluja

Els ramaders d'Ordino van fer el canvi de guardes el 18 d'agost sota la pluja. Una cabana de 140 vaques i 40 eugues van canviar les pastures d'Arcalís per les de la Rabassa, la vall de Rialb i Sorteny, on acabaran de péixer el que queda d'estiu. El trasllat dels caps de bestiar es viu com una gran festa en el sector ramader, amb un dinar popular en què prenen part els pagesos i ramaders, les autoritats i la gent del poble. Tot i que estava núvol, la benedicció de mossèn Joan Fenosa es va poder fer a la Rabassa, però el dinar, que va reunir un centenar de persones, es va haver de traslladar al restaurant de la Coma del Forat, a Arcalís, per culpa del mal temps. Tothom va coincidir a destacar la bona salut del sector ramader a Ordino, que té el relleu generacional assegurat, i la importància del bestiar per mantenir la muntanya en bon estat.

Bike & Ski

**Nou forfet de temporada
Estiu i Hivern**

**Ja a la venda a les taquilles
de Vallnord i a www.vallnord.com**

RESIDENT PAÍS / Bike&Ski *
Estiu 2015 - 10 abril 2016

Adult - Valls del Nord	161€
Adult - Altres parròquies	176€
Infant 6-15 anys	82,5€

* Preus vàlids fins al 13 de setembre de 2015

www.vallnord.com

Reportatge

Els Pets i Noa, plats forts del Festival que porta Ignacio Yepes per dirigir «El amor brujo»

El pianista Achúcarro interpretarà Beethoven

El grup de rock català Els Pets ha estat convidat per inaugurar el Festival Narciso Yepes Ordino i Fundació Crèdit Andorrà, que en aquesta 33a edició es retroba amb vells amics com la cantant israeliana Noa, el pianista Joaquín Achúcarro i el fill del cèlebre guitarrista que dona nom al Festival, Ignacio Yepes. El cicle de música internacional tindrà lloc a la parròquia del 9 al 23 d'octubre amb l'Auditori Nacional com a escenari principal. La banda tarragonina Els Pets celebra amb els seus incondicionals seguidors trenta anys dalt dels escenaris amb *Els Pets 3.0. Gira de cambra*, que incorpora una secció de corda i vent, La Gran Orquestra Petita.

➤ Els Pets es reforcen amb una secció de corda i vent

El divendres 16 s'ofereix un programa clàssic, amb una primera part a càrrec del pianista Joaquín Achúcarro, que interpretarà el *Concert per a piano núm. 5 en mi bemoll major, op.73, «L'emperador»*, de Beethoven. A la segona part, sota la batuta d'Ignacio Yepes, l'ONCA interpretarà la versió simfònica d'*El amor brujo* de Manuel de Falla, amb una orquestra de trenta-quatre músics.

La cantant Noa, acompanyada un cop més del guitarrista Gil Dor, tancarà el Festival el divendres 23 d'octubre amb un directe del seu últim treball, *Love Medicine*, després de sis anys de silenci discogràfic. En el darrer disc hi han col·laborat des de Pat Metheny i Gilberto Gil fins a Joaquín Sabina. Una nova oportunitat per escoltar la cantant d'origen iemenita que rep les influències de cantautors folk dels seixanta com Joni Mitchell, Leonard Cohen o Paul Simon.

Foto: Carles Fargas

Foto: Jean-Baptiste Millot

A dalt, Joan Reig, Lluís Gavalvà i Falin Cáceres, Els Pets. A baix a l'esquerra, el pianista Joaquín Achúcarro. A baix a la dreta, la cantant israeliana Noa, que ja va actuar a l'Auditori Nacional l'any 2003.

«La rateta que escombrava l'escaleta» serà la sessió matinal per al públic familiar

Després de l'èxit que va tenir l'any passat el concert familiar, que va portar a Ordino el ratolí més famós de la literatura infantil, Gerónimo Stilton, es repeteix sessió matinal amb el musical *La rateta que escombrava l'escaleta*. La cita serà diumenge 11 d'octubre, a les 12 del migdia, a l'Auditori Nacional, i tindrà un preu de 15 euros en la venda anticipada a partir del 10 de setembre,

Foto: Albert Pueyo

i de 18 euros el mateix dia del concert. Amb adaptació de Mar Colàs, coreografies de Guillem Cirera, i música i lletra de Neus Kaori, és un espectacle que combina música i dansa de diferents estils. Els personatges del conte clàssic interpreten coreografies de claqué i country, i també es revisa el rock, el disco funky i el tango. Es tracta d'un muntatge que fa participar el públic i que beu del gènere del *music hall*.

L'altra sessió matinal, el dia 18 a l'església parroquial, recupera el repertori clàssic amb *Els intèrprets de casa. Corda, piano i clarinet: de Mozart a Milhaud*. La primera part estarà interpretada per Alexandre Arajol i Francesc Planella (violins), Elias Porter (viola), Jordi Claret (violoncel) i Carles Pertegaz (clarinet), i la segona per Arajol, Pertegaz i Míriam Manubens (piano), que acabaran amb una obra de Gian Carlo Menotti.

Àlbum Mini Ultra Trail

La Mini Ultra Trail va tenir lloc el 18 de juny. Una cursa de muntanya proposada, organitzada i protagonitzada pels alumnes de primària de les escoles andorrana i francesa. La iniciativa va sorgir del Consell d'Infants, que recull les inquietuds dels escolars. Hi van participar 166 corredors i la cursa va transcórrer pel bosc de l'Esquella, amb un circuit d'1,7 km (D+250) amb sortida de la plaça Major i arribada a Prat de Call. Patrick Morlaes, responsable d'educació física de primària de l'ensenyament francès al Principat, va ser el director de cursa.

Pares i col·laboradors van fer el seguiment durant el recorregut al bosc de l'Esquella, que té un mirador sobre el poble d'Ordino.

Moment de la sortida pel carrer Major en direcció a Segudet. L'expectació prèvia va quedar enregistrada en un dron.

Les arribades es van fer de manera esglaonada a la plaça Prat de Call, animades per Francesc Puigcarnisclle.

Diferents departaments del Comú d'Ordino van col·laborar en la logística de la prova, com ara el cronometratge.

Enzo Rahmstorf (CM2) va recollir el trofeu del primer podi de mans de la directora de l'Escola francesa, Claudine Vibarel.

Morlaes fa unes declaracions a la premsa envoltat d'infants. Els millors moments de la cursa en vídeo: <http://bit.ly/1TwHEPW>.

Telèfons d'interès

EMERGÈNCIA

BOMBERS	118
EMERGÈNCIES	112
HOSPITAL	871 000
INFORMACIÓ DEL TRÀNSIT	1802 1802
INFORMACIÓ NACIONAL	111
INFORMACIÓ INTERNACIONAL	119
POLICIA	110
SUM (Servei Urgent Mèdic)	116

SERVEIS PARROQUIALS

ATENCIÓ CIUTADANA (24 H)	
I CIRCULACIÓ	163
CAP (Centre d'Atenció Primària)	747 025
COMU D'ORDINO	878 100
DESPATX PARROQUIAL	835 014
OFICINA DE TURISME	878 173
SAD (Servei d'Atenció Domiciliària)	878 139
	337 795

Busos

L6

Sortides des d'Ordino

De dilluns a dissabte

De les 7.30 a les 21 h cada 30 minuts

Diumenge

De les 8 h a les 21 h cada 30 minuts

Sortides des d'Andorra la Vella

De dilluns a divendres

De les 7 h a les 21 h cada 30 minuts

Dissabte

De les 7 h a les 21 h cada 30 minuts i a les 22.35 h els mesos de febrer, abril, maig, juny, agost, octubre i desembre

Diumenge

De les 7.30 a les 21 h cada 30 minuts

L6b

Sortides des d'Ordino

De dilluns a divendres

De les 7.15 h a les 21.45 h cada 30 minuts

Dissabte i diumenge

De les 7.45 h a les 20.45 h cada 60 minuts

Sortides des d'Andorra la Vella

De dilluns a divendres

De les 6.45 h a les 21.15 h cada 30 minuts

Dissabte

De les 7.15 h a les 20.15 h cada 60 minuts i a les 22.35 h els mesos de gener, març, maig, juliol, setembre i novembre

Diumenge

De les 7.15 a les 20.15 h cada 60 minuts

BUS NOCTURN BN3

Divendres, dissabtes, vigílies de dies festius i festes majors de capitals de parròquia

Primera sortida d'Ordino, la Closa:

23 h, cada 1.15 hora

Última sortida d'Andorra la Vella, Rotonda les Costes:

a les 3.30 h, cada 1.40 hora

BUS PARROQUIAL ORDINO-EL SERRAT

Sortides des d'Ordino

Cada hora, des de les 7 h fins a les 21 h

Sortides des del Serrat

Cada hora, des de les 7.30 h fins a les 21.30 h

Ordino en imatges

EXPEDICIÓ SOLAR

La visió del pic solar, el 7 d'agost, va tenir diferents autoritats com a espectadors. Entre d'altres, Francesc Camp, Jordi Alcobé i Sílvia Calvó.

HORTS SOCIALS

Els alumnes de l'Aula Oberta van ser els primers a posar els planters a la parcel·la de Casa Rossell, en el projecte de la Fundació Julià Reig.

CALENDARI SOLAR

L'acte d'homenatge a Bonaventura Adellach en reconeixement al calendari solar té lloc al pic d'Arcalís amb el pas del sol pel forat de la Coma.

RONDA DELS CIMS

La cursa de muntanya més esperada de l'any, amb 170 km i 13.500 m D+, va congrega a la plaça Major 357 corredors. A la foto, minuts abans de la sortida de la Ronda dels Cims.

REIAL SOCIETAT

El club basc de futbol femení mostra la seva fidelitat a les instal·lacions i a la parròquia d'Ordino amb la quarta estada de pretemporada consecutiva.

BREUS

FESTA MAJOR D'ORDINO

El 16 de setembre, dia de Sant Corneli i Sant Cebrià, se celebra la festa major del poble d'Ordino, que dona un protagonisme especial als infants amb la instal·lació de jocs inflables al carrer Major.

OBRES APARCAMENT

Els abonats de l'aparcament vertical del CEO han utilitzat gratuïtament l'aparcament del Puiet i totes les zones verdes d'estacionament durant les obres d'impermeabilització de l'edifici soterrat.

SUBHASTA PÚBLICA

El Comú d'Ordino va convocar una nova subhasta pública per vendre vuit places d'aparcament de l'edifici La Covanella. És la setena convocatòria des que el 2011 es va fer la primera.

MESURES ANTIINCENDIS

Les altes temperatures i la falta de pluges van motivar el tancament dels cinc berenadors de la parròquia, en què s'acostuma a fer foc, del 9 al 23 de juliol per l'elevat risc d'incendi.

NETEJA FORESTAL

Aquest estiu, el Departament de Medi Ambient ha hagut d'intensificar les tasques de neteja de boscos. Molts camins van quedar intransitables per la caiguda de neu durant la temporada d'hivern.

ANDORRA LAND ART

El poble d'Ordino i Sorteny han estat els emplaçaments de la parròquia escollits per a la primera Biennial Internacional Andorra Land Art, comissariada per Pere Moles, del 10 de setembre al 10 d'octubre.

EXPOSICIÓ BOTÀNICA

L'exposició «La flora de muntanya» s'ha traslladat aquest any al Centre de Natura de la Cortinada i ha comptat amb la col·laboració del CENMA per a la recollida d'espècies i el muntatge.

ANY DE LA LLUM

El vestíbul del CEO va acollir al juliol una exposició documental itinerant sobre la llum, amb motiu de la celebració de l'Any internacional de la Llum 2015, organitzada pel Centre Andorra Sostenible i la CNAU.

ESBART VALLS DEL NORD
Les coreografies de les Terres de l'Ebre van oferir alguns dels moments més espectaculars de l'actuació de l'esbart, al juliol, a la plaça Prat de Call.

FESTA DE SANT PERE
El bon temps va permetre, després de dos anys, celebrar al carrer el tradicional sopar costellada amb motiu de la festa parroquial de Sant Pere.

CURSA DOVALL
Xavier Tomasa va ser el guanyador de la maratón de mig fons Doval, amb una participació de 200 corredors, que s'ha celebrat a Ordino.

CARRUATGE

L'oferta turística d'aquest estiu ha incorporat passejades en carruatge per oferir una altra perspectiva del poble i recórrer alguns camins rurals com Santa Bàrbara o Segudet.

TRAVESSA D'ESTIU

Maria Fargues, Michèle Lodge i Eva Garrido van ser les triomfadores en categoria absoluta. El conseller Jordi Ordóñez els va lliurar el premi.

No et perdís...

setembre

Esports

DIMECRES 2
LA VUELTA CICLISTA
Coll d'Ordino

Popular

**DISSABTE 5
I DIUMENGE 6**
FESTA MAJOR
DE LA CORTINADA I ARANS

Popular

DIMARTS 8
DIADA DE MERITXELL

Cultura

A PARTIR DEL 10
BIENNAL LAND ART
Principat d'Andorra

Turisme

DE L'11 AL 13
MERCAT ARTESANAL
Jardí Casa Pairal

Esports

**DISSABTE 12
A LES 9 H**
11a DUATLÓ
ORDINO-CASAMANYA
Plaça Major

Esports

**DISSABTE 12
I DIUMENGE 13**
PUJADA A ARCALÍS.
AUTOMÒBIL CLUB D'ANDORRA
La Coma del Forat

Cultura

**DISSABTE 12
I DIUMENGE 13
DE 12 A 21 H**
ORDINO JARDINS D'ART
Carrers, places i jardins
d'Ordino

Popular

DIMECRES 16
FESTA MAJOR D'ORDINO.
SANT CORNELI
TORNEIG DE PETANCA
INFLABLES I BALL DE TARDA

Educació

**DISSABTE 19
A LES 11 H**
CINEMA «EL PATUFET»
Bebeteca

Medi ambient

**DISSABTE 19
A LES 9 H**
EXCURSIÓ AL PARC NATURAL
DE LA VALL DE SORTENY DE
L'ASSOCIACIÓ HI ARRIBAREM

Benestar social

**DIMARTS 22
A LES 18 H**
CICLE DE XERRADES
DEL SAD. «L'ARTTERÀPIA».
Casa Pairal

Cultura

DIMECRES 24
INAUGURACIÓ ESCULTURA
«ESTRIPAGECS»
BIENNAL LAND ART
Parc natural de la vall de
Sorteny

Esports

DISSABTE 26
COPA SORNÀS
TRES HORES
DE RESISTÈNCIA EN BTT
Sornàs

Esports

**DISSABTE 26
I DIUMENGE 27**
44è RAL·LI D'ANDORRA
HISTÒRIC

Turisme

DIUMENGE 27
DIA MUNDIAL DEL TURISME

Popular

DIMARTS 29
FESTA MAJOR D'ANSALONGA

Benestar social

DIMARTS 29
ESCOLA DE MARES I PARES
DE LES VALLS DEL NORD.
«COM DETECTAR ELS
PROBLEMES DE
L'ADOLESCENT. CONDUCTA
D'ODI, DISCRIMINACIÓ,
ASSETJAMENT, ANORÈXIA,
ADDICCIÓ»
A PARTIR D'11 ANYS.
Casa Pairal, la Massana

octubre

Cultura

**DIVENDRES 9
A LES 21 H**
FESTIVAL NARCISO YEPES
ORDINO I FUNDACIÓ CRÈDIT
ANDORRÀ. «ELS PETS.
TRESPUNTZERO».
Auditori Nacional d'Andorra

Cultura

**DIUMENGE 11
A LES 12 H**
FESTIVAL NARCISO YEPES
ORDINO I FUNDACIÓ CRÈDIT
ANDORRÀ. «LA RATETA QUE
ESCOMBRAVA L'ESCALETA»
Auditori Nacional d'Andorra

Foto: Albert Pueyo

Cultura

**DIVENDRES 16
A LES 21 H**
FESTIVAL NARCISO YEPES
ORDINO I FUNDACIÓ CRÈDIT
ANDORRÀ. «JOAQUÍN
ACHÚCARRO, IGNACIO YEPES
I L'ONCA. DEL ROMANTICISME
DE BEETHOVEN A LA PASSIÓ
DE FALLA».
Auditori Nacional

Educació

**DISSABTE 17
A LES 11 H**
CONTACONTES
AMB DENISE CASTRO
Bebeteca

Cultura

**DIUMENGE 18
A LES 12 H**
FESTIVAL NARCISO YEPES
ORDINO I FUNDACIÓ CRÈDIT
ANDORRÀ. «ELS INTÈRPRETS
DE CASA. CORDA, PIANO I
CLARINET: DE MOZART
A MILHAUD»
Església parroquial

Benestar social

**DIMARTS 20
A LES 21.30 H**
ESCOLA DE MARES I PARES
DE LES VALLS DEL NORD.
«EDUCAR AMB VALORS:
EL RESPECTE I LA
RESPONSABILITAT»
Casa Pairal, Ordino

Cultura

**DIVENDRES 23
A LES 21 H**
FESTIVAL NARCISO YEPES
ORDINO I FUNDACIÓ CRÈDIT
ANDORRÀ. «NOA»
Auditori Nacional

Joventut

DEL 26 AL 30
ACTIVITATS JOVES
PER TOTS SANTS

Benestar social

**DIMARTS 27
A LES 18 H**
CICLE DE XERRADES DEL
SAD. «LA RISOTERÀPIA.
EL RIURE ÉS MÀGIA»
Casa Pairal

Popular

**DIVENDRES 30
A LES 17 H**
CASTANYADA
Casa Pairal

Popular

**DISSABTE 31
A LES 21.30 H**
CASTANYADA POPULAR
Plaça Major

novembre

Popular

**DIUMENGE 15
A LES 13 H**
24a MOSTRA
GASTRONÒMICA D'ANDORRA
ACCO

Benestar social

**DIMARTS 17
A LES 21.30 H**
ESCOLA DE MARES I PARES
DE LES VALLS DEL NORD.
«QUAN L'INFANT DEIXA DE
VIURE AMB ELS PARES: LA
GESTIÓ DE L'ADULTESA, EL
NIU BUIT, EL DIVORCI»
Casa Pairal, la Massana

Educació

**DISSABTE 21
A LES 11 H**
CONTACONTES
AMB DENISE CASTRO
Bebeteca

Cultura

**DIUMENGE 29
A LES 12 H**
CONCERT DE SANTA CECÍLIA
Auditori Nacional

Busquem
la història
d'Ordino

CONTACTA'NS:
TEL. 878 142
COMUNICACIO@ORDINO.AD

**TENS FOTOS O VÍDEOS ANTERIORS
ALS ANYS VUITANTA?**

**AJUDA'NS A RECONSTRUIR
LA HISTÒRIA D'ORDINO**

Imatge de la Mostra Gastronòmica en l'edició passada, que va incorporar música en directe, a l'Andorra Congrès Centre Ordino.

**QUÈ ET
VE DE GUST
FER?**

Guia 2015-2016

**NATACIÓ
JUDO
DIBUIX
MÚSICA
FUTBOL
BALLET
i molt més**

L'Ordino de...

Pere Bringué

va venir a buscar perquè ajudés a la casa», explica. Durant dotze anys va fer de pastor amb un ramat de 150 ovelles, a les Valls n'hi havia per milers, els estius a Andorra i els hiverns a França, i els trasllats a peu. «Trigava deu dies a arribar a Carcassona, passàvem pel mig de la Cité cap al pont vell». I després, de casat, l'Antònia encara va viure dos anys la vida del pastor fins a l'any 60. Es van casar a Ordino i van passar la nit de nocces a l'Hotel Bringué, al Serrat, com no podia ser d'una altra manera. A la borda d'Ansalonga hi van estar quatre anys com a masovers de cal Cintet. «Ui, i ja venien turistes francesos a fer càmping i cobràvem, la meitat per al Cintet i la meitat per a nosaltres. Allà cuidàvem les terres i el bestiar fins que em van oferir una feina a Andorra la Vella, a posar benzina», recorda. Bringué va estar 25 anys a la Shell de l'avinguda Meritxell fent provisions de carburant nocturnes, «a 7 pessetes el litre, i molts pagaven amb vals. Treballava de 10 de la nit a 8 del matí i era una feina dura, però en guardo moltes anècdotes. La gent feia cua per posar benzina». I als 65, jubilat, encara va guanyar unes pessetes fent de manobre amb el Sangrà.

Pere Bringué i Antònia Salvadó amb una foto de família a les mans en què apareixen els tres germans.

N'hi ha que s'ho troben tot fet i n'hi ha d'altres que s'han de buscar la vida. Pere Bringué Pons (1922, Ansalonga), de cal Felissó, pertany al segon grup i se'l veu prou satisfet d'haver aconseguit tot el que té amb el seu esforç. Des de la Cortinada, amb vistes a la vall, no necessita gaire cosa més que les seves estones a l'hort i la companyia de la seva estimada, des de fa més de 57 anys, l'Antònia Salvadó. I el fill i la família. «No t'enrotllis tant», li diu amb molt pragmatisme, mentre ens explica una vida plena de treball i sacrifici. La pena més gran que té va ser la mort de la mare quan ell tenia 4 anys, així és que el pare, Pere, i el padrí, Joan, se'n van haver d'ocupar. Recorda quan sa germana feia el dinar i anava a portar-li al pare fins a la Serra de l'Honor, on treballava en la construcció de la carrete-

ra. Recorda amb molt d'afecte els anys d'estudi a l'escola d'Ordino, quan la República espanyola va procurar un mestre a cada parròquia. En Badia el va encoratjar per presentar-se a les beques de l'Estat espanyol, i tres andorrans van passar les proves per anar a Saragossa. «Vaig ser seleccionat juntament amb la filla del Sastre de la Massana i el Bartumeu Gabriel, pare de l'actual conseller. Allà estudiàvem amb sis catedràtics de llengua, matemàtiques... però va venir la guerra i tot es va acabar». El Pere, com la majoria de la seva generació, mirava cap a França i se'n va anar a Llemotges, a fer veremes i també a fer de ramader. Potser s'hi hauria quedat, diu, però el pes de la família el va fer tornar a Ansalonga. «El meu germà tenia un ramat d'ovelles i va emmalaltir, llavors el meu pare em

Antònia Salvadó Capdevila (10-10-1932) ha estat tota una vida al costat de Pere Bringué. Nascuda a la Seu d'Urgell, va arribar al Principat amb els seus pares l'any 1951 per fer de masovers a Sant Julià i, més tard, de mitgers a cal Cintet d'Ansalonga, on va conèixer el seu home, de cal Felissó. «M'agradava molt la Seu, i com que hi havia el cotxe de línia no pensava que la trobaria tant a faltar. Ho veia tot molt estret, quan era a la duana», recorda l'Antònia. Durant molts anys va treballar amb la dona del Cintet, la pintora Carme Mas, i en va ser, en més d'una ocasió, la model privilegiada, protagonista d'obres com aquesta que reproduïm.